

T.C.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643/610- 2155
Konu : Soru Önergeleri

06.04/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 02.04.2013 tarihli ve 43452547-116318 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Hatay Milletvekili Refik ERYILMAZ'a ait 7/19758, Bartın Milletvekili Muhammet Rıza YALÇINKAYA'ya ait 7/19759, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin TANRIKULU'na ait 7/19760, 7/19761, 7/19767, 7/19768, Konya Milletvekili Atilla KART'a ait 7/19762, 7/19763, İzmir Milletvekili Aytun ÇIRAY'a ait 7/19764, Giresun Milletvekili Selahattin KARAAHMETOĞLU'na ait 7/19765, 7/19766 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1. Görüşler 7/19758, 7/19759, 7/19760,
7/19761, 7/19762, 7/19763, 7/19764,
7/19765, 7/19766, 7/19767, 7/19768, (19 sayfa)

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi :Aytun ÇIRAY
İzmir Milletvekili
Esas No :7/19764

"Gıda Takviyesi" adı altında Tarım Bakanlığı'ndan izin alınarak ithal edilen "bitkisel ürünler" internet ortamında ve ilgili şirketlerin mağazalarında peynir ekmek gibi satılıyor. Doktorlara danışılmadan ve çoğu zaman yanlış bilgilenmeler nedeni ile halkımızın bu ürünleri tıbbi ilaçların yerine kullandığı da bir gerçektir. Bunda ünlü isimler ve doktorların rol aldığı reklam filmlerinin etkisi yadsınamaz. Bu çerçevede;

SORU 1) Kamuoyunda "Bitkisel İlaç" ya da "Gıda takviyesi" olarak bilinen bu ürünlerin tıbbi destek amaçlı kullanılması bilimsel verilere göre uygun mudur?

CEVAP 1) Bakanlığımızca "çiftlikten sofraya gıda güvenilirliği" yaklaşımı doğrultusunda; AB'ye uyumlu olarak hazırlanan ve 13.12.2010 tarihinde yürürlüğe giren 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun;

- Birinci bölüm madde 3-(1)-(65), Takviye Edici Gıdalar: *Normal beslenmeyi takviye etmek amacıyla, vitamin, mineral, protein, karbonhidrat, lif, yağ asidi, amino asit gibi besin öğelerinin veya bunların dışında besleyici veya fizyolojik etkileri bulunan bitki, bitkisel ve hayvansal kaynaklı maddeler, biyoaktif maddeler ve benzeri maddelerin konsantre veya ekstraktlarının tek başına veya karışımlarının, kapsül, tablet, pastil, tek kullanımlık toz paket, sıvı ampul, damlalıklı şişe ve diğer benzeri sıvı veya toz formlarda hazırlanarak günlük alım dozu belirlenmiş ürünlerdir.*
- Üçüncü bölüm madde 28-(1): *Takviye edici gıdaların üretim, ithalat, ihracat ve kontrolüne ilişkin usul ve esaslar Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca belirlenir,* hükümleri gereği, Takviye Edici Gıdalar ile ilgili hususlar Bakanlığımız yetki ve sorumluluğunda yer almaktadır.

Bakanlığımızca; kilo verdirici, kilo aldırıcı, boy uzatıcı, cinsel performansı arttırıcı, sigara bıraktırıcı ve hastalıkları iyileştirici vb. niteliklerdeki hiçbir ürüne izin verilmemektedir. Bu kapsamda yapılan reklam ve tanıtımlar mevzuata aykırı olup, Bakanlığımızca ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde bu tip tanıtımların önlenmesi yönünde yapılan çalışmalara gerekli destek ve katkı sağlanmaktadır.

5996 Sayılı Kanunun 40 (1) maddesi (k) bendi "*Fiilin, ticarî reklâm, ilân veya etiket yoluyla gerçekleşmesi hâlinde 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümleri uygulanır*" hükmü gereği tüketiciyi aldatan firma ve ürünleri Gümrük ve Ticaret Bakanlığına bildirilmektedir.

Diğer taraftan, adı geçen ürünler ile ilgili yazılı ve görsel medyada veya internet yoluyla yapılan tüketiciyi yanıltıcı reklam ve tanıtımlar ile ilgili Bakanlığımız, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Radyo Televizyon Üst Kurulu, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu gibi konu ile ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği halinde gerekli çalışmalar yürütülmektedir.

17.12.2011 tarih ve 28145 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmelik gereğince; "*Gıda ve gıda ile temas*

d a

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

eden madde ve malzemelerin üretim izin belgeleri tüm sonuçlarıyla iptal edilmiştir". Bu kapsamda takviye edici gıdalar için söz konusu tarihten sonra ürün bazında herhangi bir üretim izni verilmemektedir. Ancak, işletmeler kayıt altına alınmaktadır.

Ülkemizde üretimi yapılmak istenilen ya da ithal edilmek istenilen başta takviye edici gıdalar ve bitki çayları olmak üzere insan tüketimine sunulan gıdaların bileşiminde yer alan bitki, bitki karışımları ve bitki ekstresi gibi bileşenlerin değerlendirilmesi için Bakanlığımız tarafından "Bitki Danışma Kurulu" oluşturulmuştur. Söz konusu komisyonun çalışmaları sonucunda "*Bitki Listesi*" ve "*Zehirli ve Zararlı Oldukları İçin Gıda Amaçlı Kullanımlarda Yasaklanması Gereken Bitkiler Listesi*" bulunmaktadır." Söz konusu listeler Bakanlığımızın web sitesinde (www.tarim.gov.tr) yayınlanmaktadır.

Ayrıca, Bakanlığımızca hazırlanarak ve 02.05.2013 tarih ve 28635 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "*Takviye Edici Gıdaların İthalatı, Üretimi, İşlenmesi Ve Piyasaya Arzına İlişkin Yönetmelik*"le söz konusu ürünlerin, ithalat ve/veya üretiminden satış noktasına kadar takibinin yapılması amaçlanmaktadır. Yönetmelik ile takviye edici gıdalar için Bakanlığımızdan "onay" alınması zorunluluğu getirilmiş olup, söz konusu ürünler onay alınmadan piyasaya arz edilemeyecek veya ithalatı yapılamayacaktır.

Bu çerçevede, Bakanlığımızca AB ile uyumlu olarak ürün ve işletme riskine dayalı gıda denetim ve kontrol sistemine geçilmiş olup, denetim sıklığı arttırılmıştır. Risk esaslı yapılan denetim ve kontrollerle, Türk Gıda Kodeksine uygun güvenilir ve hijyenik gıda üretiminin sağlanması yanında gıda işyerlerinin teknik ve hijyenik düzeylerinin de düzeltilmesi hedeflenmektedir.

Bakanlığımız, gıda güvenilirliğini sağlamak amacıyla, ön bildirim gereken hâller dışında, önceden haber vermeksizin, yıllık denetim programlarının haricinde; şüpheli, şikâyet, ihbar, inceleme, izlenebilirliğin sağlanması, izleme, gözetim ve tetkik amaçları ile birlikte BİMER ve ALO GIDA 174 kapsamında şikâyet edilen ürün ve firmalara yönelik resmî kontrol faaliyetlerini yürütmektedir.

Yapılan denetim ve kontroller sonucunda 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ve bu Kanun kapsamında çıkarılan alt mevzuatlara aykırılık tespit edilen ürün, kişi ve firmalar hakkında aynı Kanun kapsamında gerekli yasal işlemler yapılmaktadır. Bu kapsamda yapılan denetimler sonucunda mevzuata uygun olmadığı tespit edilen işletmeler hakkında mevzuat doğrultusunda; idari para cezası, faaliyet durdurma, ürün toplatma veya savcılığa suç duyurusunda bulunma gibi işlemler yapılmaktadır.

Ayrıca, 5996 sayılı Kanun ve bu Kanun kapsamında yayımlanan, "Gıda ve Yemin Resmi Kontrollerine Dair Yönetmelik" gereğince; yönetmeliğin yayım tarihi olan 17.12.2011 tarihinden sonra olmak kaydıyla; iç hukuk ve uluslararası hukuk ile güvence altına alınan, gizli soruşturma ve sürmekte olan adli ve idari işlemler, kişisel bilgiler, meslek sırları, gizli müzakereler, uluslararası ilişkiler ve ulusal savunma ile ilgili bilgiler hariç olmak üzere; laboratuvar sonucuyla taklit veya tağşiş yapıldığı kesinleşen gıda ve yem ile kişilerin hayatını ve sağlığını tehlikeye düşürecek şekilde bozulmuş, değiştirilmiş gıdaları üreten ve/veya satan firmanın adı, ürün adı, markası, parti ve/veya seri numarasını içeren bilgiler Bakanlığın resmi internet sitesi olan www.tarim.gov.tr adresinde duyurulmak suretiyle kamuoyunun bilgisine

J m

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

sunulmaktadır. Bu kapsamda Bakanlığımızca 19.11.2012 tarihli kamuoyu duyurusunda takviye edici gıda niteliğinde 5 ürün Bakanlık resmi internet sitesinde kamuoyunun bilgisine sunulmuştur.

SORU 2) 2002'den başlayarak 2012 yılı dahil olmak üzere yıllara göre kaç çeşit "Bitkisel İlaç" ruhsatlandırılmıştır?

CEVAP 2) 01/01/2002-13/12/2010 tarihleri arasında takviye edici gıdalara; yürürlükten kalkmış olan "*Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkındaki*" 5179 sayılı Kanun gereğince 1.806 adet üretim izni düzenlenmiştir.

SORU 3) 2002 yılında kaç adet bitkisel ilaç firması vardı? 2011 veya 2012 yılında piyasadaki bitkisel ilaç firma sayısı nedir?

CEVAP 3) 2002 yılında takviye edici gıda üreten işletme sayısı 76 adet olup, 01/01/2011-31/12/2012 tarihleri arasında takviye edici gıda üreten işletme sayısı 37 adettir.

SORU 4) 2002'den başlayarak 2012 yılı dahil olmak üzere yıllara göre kaç kutu "Bitkisel İlaç" bitkisel ilaç ithal edilmiştir?

SORU 5) 2002'den başlayarak 2012 yılı dahil olmak üzere, yıllara göre "Bitkisel ilâç" veya "Gıda takviyesi" adı verilen bu ürünler için toplam ithalat bedeli kaç paradır?

CEVAP 4-5) "Bitkisel ilaç" adı altında herhangi bir ithalat yapılmamıştır. Dış ticarete ilişkin veriler TÜİK aracılığı ile kamuoyuyla paylaşılmaktadır.

/